

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 DEP
0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
20/3068 - 4

Saksbeh.:

Marte-Marit Berntsen Aarvik, 400
43 839

Dato:

22.05.2020

Innspill til statlig styring av universiteter og høyskoler

Vi viser til invitasjon fra Kunnskapsdepartementet av 20.februar 2020, til å komme med innspill til stortingsmelding om statlig styring av universiteter og høyskoler.

Oslo kommune har følgende innspill:

Oslo er som kommune og fylke ansvarlig for utdanning av kompetent arbeidskraft fra videregående opplæring, voksenopplæring og fagskolen i vår regionen. Staten er ansvarlig for universiteter og høyskoler. Fra 2020 har fylkene fått et økt ansvar i kompetansepolitikken, jf. stortingsmelding «Oppgaver til nye regioner», jf. Meld. St 6 (2018-2019). Stortingsmeldingen sier blant annet følgende om fylkenes ansvar:

Det er et mål å bidra til bedre samsvar mellom etterspørsel etter arbeidskraft i arbeidslivet og den enkeltes bruk av egen kompetanse. Ved å styrke det regionale kompetansepolitiske ansvaret skal det legges til rette for bedre tilgang på kompetent, kvalifisert og relevant arbeidskraft i det regionale arbeidsmarkedet. Dette vil involvere ulike fagområder og berøre mange og ulike institusjoner, organisasjoner og etater. Fylkeskommunenes rolle vil blant annet være å kartlegge regionale kompetansebehov, formidle behov til tilbydere og tilrettelegge for etterspurte opplærings- og utdanningstiltak.

Departementet har blant annet bedt om innspill knyttet til dimensjonering av høyere utdanning. Målet for dimensjonering av høyere utdanning bør være å kunne gi tilbud til flest mulig utdanningsøkende for å møte individuell etterspørsel, samt å dekke næringslivets og øvrig arbeidslivs behov for kompetanse. Erfaringene har vist at det er vanskelig å dimensjonere kapasiteten innenfor ulike utdanninger på grunnlag av arbeidsmarkedets behov, mye på grunn av mangel på presise kartlegginger av behov både nasjonalt og regionalt. Oppgaven fylkene har fått med kartlegging av regionalt kompetansebehov er, slik Oslo har forstått dette, blant annet ment for å styrke mulighetene for å dimensjonere utdanningstilbud etter arbeidslivets behov. Oslo mener oppdraget fylkene har fått er positivt, og vi støtter at regionale kompetansebehov skal tillegges mer vekt i dimensjonering av utdannings- og opplæringstilbud på alle nivåer. Fylkene har imidlertid fått ansvar for selv å utvikle en metodikk for slike kartlegginger av kompetansebehov. Det vil si at metodikk for fylkenes kartlegginger, og derfor også tematikk, innretting,

validitet på data og bruksverdi av resultater, vil kunne variere mye mellom fylkene. Det er derfor en fare for at kartleggingene ikke har en verdi for å kunne gjøre sammenligninger på tvers av fylker eller for aggregert kunnskap til nasjonalt nivå. Oslo kommune mener det bør initieres et arbeid fra departementsnivå, som sikrer at fylkenes kartlegginger utføres på en måte som gjør at de kan sammenstilles på tvers av fylkesgrenser.

UH-sektoren tar i mot studenter fra hele landet, og gir fra seg arbeidskraft på tvers av fylkesgrenser. Dette er et argument for hvorfor det bør foreligge noen nasjonale kartlegginger av kompetansebehov og føringer for dimensjonering på et overordnet nivå. Disse nasjonale kartleggingene bør tilgjengeliggjøres og ses i sammenheng med fylkenes regionale kartlegginger. Kartleggingene bør legge grunnlaget for føringer fra departementet og til UH-sektoren. Det er imidlertid viktig at føringene fra departements- og direktoratsnivå er såpass overordnede, at de ikke innskrenker UH-sektorens handlingsrom til å gjøre regionale prioriteringer. Et for lite handlingsrom regionalt, vil ha som konsekvens at dialogen om kompetansebehov mellom fylkene og UH-sektoren ikke vil kunne føre til faktiske regionale prioriteringer og tilpasninger.

Videre mener Oslo at fylkene som er vertsfylke for UH-institusjonene bør spille en tydelig rolle innenfor følgende tematikk:

- Formalisert samarbeid om praksisplasser.
- Formalisert samarbeid knyttet til dimensjonering av og innhold i etter- og videreutdanningstilbud.
- Formalisert samarbeid om faglig utvikling av innhold i de utdanningene som leverer arbeidskraft til kommunal/fylkeskommunal sektor.
- Samarbeid mellom videregående opplæring, høyere utdanning og arbeids- og næringsliv, for å sikre helhet og sammenheng i opplæringsløpene.
- Samarbeid knyttet til forskning på relevante problemstillinger for kommunal og fylkeskommunal sektor.

Punktene over vil angå personer som er bosatt i regionen, har sitt arbeidsforhold i regionen eller har sin studietilværelse i regionen.

I dag har flere fylker dialog med UH-sektoren både gjennom ordninger som Kompetanseforum og gjennom deltakelse i universitetenes og høyskolenes Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA). Vi ser en fare for at mandatet til disse møtegruppene kan bli overlappende. Vi håper departementet tar initiativ til en dialog med fylkene og UH-sektoren om mandat for disse møtegruppene. Vi håper også departementet gir tydelige føringer til UH-sektoren om forventninger til samarbeid med fylkene om regional kompetansepolitikk, og betydningen av samarbeid for bedre å bedre tilgang på kompetent, kvalifisert og relevant arbeidskraft i det regionale arbeidsmarkedet.

Med vennlig hilsen

Svein Lyngroth
kommunaldirektør

Knut Egil Asprusten
seksjonssjef

